

תת"ע 4992/01/21 - חמזא שווא נגד מדינת ישראל

בית משפט השלום לתעבורה בירושלים

תת"ע 4992-01-21 מדינת ישראל נ' שווא
תיק חיצוני: 95500660667

בפני	כבוד השופטת שרית זוכוביץ-אורי
מבקש	חמזא שווא
נגד	
משיבה	מדינת ישראל

החלטה

1. בפני בקשה לביטול פסק דין שניתן ביום 8.03.21 בהיעדר התייצבות המבקש.
2. כנגד המבקש הוגש כתב אישום המייחס לו עבירה מיום 4.08.20 של עקיפת רכב אחר כשהדרך לא פנויה במרחק מספיק כדי לאפשר ביצוע העקיפה בבטחה, ובכך גרם לסיכון נסיעתו של רכב אחר, בניגוד לתקנה 47(ה)(5) לתקנות התעבורה, תשכ"א-1961.
3. ביום הדיון 8.03.21 לא התייצב המבקש בבית המשפט, ומשכך נשפט בהעדרו ונגזרו עליו העונשים הבאים: פסילה מלהחזיק או לקבל רישיון נהיגה לתקופה של 30 ימים; פסילה מלהחזיק או מלקבל רישיון נהיגה למשך 3 חודשים וזאת על תנאי למשך 3 שנים; קנס בסך 1,000 ₪.

טענות הצדדים

טענות המבקש

4. לטענת המבקש מעולם לא נמסרה לו הודעה או הזמנה לדין למועד הדיון. בנוסף טען המבקש, כי הרכב נמכר ביום 10.02.20 ולכן לא היה בבעלותו במועד ביצוע העבירה וכי עובר העבירה מוכן להגיע ולהצהיר על כך.
5. המבקש טען כי לא ניתן לו יומו בבית המשפט, וכך נמנעה ממנו ההזדמנות להעלות את טענותיו ולהתנגד לעמדת המשיבה.

טענות המשיבה

6. המשיבה טענה כי יש לדחות הבקשה על הסף כיון שהמבקש לא צרף תצהיר לבקשתו.
7. לטענת המשיבה ההודעה בדבר מועד הדיון נשלחה לכתובתו הרשומה של המבקש, שלא הוכחה על ידו והוחזרה בציון ההערה "לא נדרש" ומשכך, בוצעה מסירה כדין והמבקש לא הציג סיבה מוצדקת לאי התייצבותו.
8. לטענת המשיבה גזר הדין שניתן אינו חורג ממתחם הענישה הנוהג בעבירות דומות ומשכך לא נגרם

למבקש כל עיוות דין המצדיק את ביטול פסק הדין.

דין והכרעה

9. המבקש לא צירף תצהיר לבקשתו, ומשכך דין הבקשה להידחות על הסף מטעם זה בלבד.

מעבר לנדרש אדון בבקשה לגופה.

10. סעיף 126 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], תשמ"ב-1982 (להלן: "**החסד"פ**") קובע כי באין הוראה אחרת בחוק, דרך המלך בהליכים פליליים מורה על קיום דיון בעניינו של נאשם. כדברי כב' השופט שהם בע"פ 1903/99 **חסיין נ' מדינת ישראל** מיום 7.4.2008:

"העיקרון המנחה בהליכים פליליים- אשר יש הסבורים כי ניתן לו אף מעמד חוקתי- הוא כי דיון יתקיים בנוכחות הנאשם, נוכחות זו דרושה לשם קיומו התקין של המשפט כמו גם לשם מראית פני הצדק והבטחת אמון הציבור בהגיונות ההליך הפלילי".

11. לכלל זה קיימים מספר חריגים שאחד מהם מעוגן בסעיף 240(א) לחסד"פ הקובע כי בעבירות הקלות המוגדרות בו, ניתן לדון את הנאשם שלא בפניו, ככל שבית המשפט סבור כי לא ייגרם לו בכך עיוות דין.

כאשר נאשם הוזמן לדיון כדין ואינו מתייצב רואים אותו כמודה בעובדות הנטענות בכתב האישום.

12. סעיף 130 (ח) לחסד"פ קובע, כי נאשם שאינו מתייצב למשפטו ונדון בהעדרו רשאי לבקש ביטול פסק דין, אולם יהיה עליו להוכיח אחד משני תנאים חלופיים. תנאי אחד הוא כי הייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו והתנאי השני הוא כי ביטול פסק הדין דרוש כדי למנוע עיוות דין.

ולעניין זה ראו רע"פ 9811/09 **סמימי נ' מדינת ישראל** (29.12.09) בו נקבע כי:

"לכל אדם הזכות ליומו בבית המשפט, ואולם זכות זו אינה מוחלטת ואין לאפשר ניצולה לרעה. היעדר התייצבות של אדם מדיון אליו זומן כדין עלולה להוביל לתוצאה כי יורשע בדיון ודינו ייגזר, כשם שארע בעניינו. משכך היה, הנטל הוא על המבקש לבטל את פסק הדין להראות כי הייתה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו או כי הביטול דרוש כדי למנוע עיוות דין כשם שמורה סעיף 130 (ח) לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982".

קיומה של סיבה מוצדקת לאי התייצבות המבקש בדיון

13. בעבירות קלות, קובעת תקנה 44 לתקנות סדר הדין הפלילי, תשל"ד-1974:

"בעבירות תעבורה שעליהן חל סעיף 239א לחוק ובעבירות קנס רואים את ההודעה על ביצוע העבירה, ההודעה לתשלום קנס או ההזמנה למשפט לעניין עבירת קנס כאילו הומצאה כדין גם בלא חתימה על אישור המסירה, אם חלפו חמישה עשר ימים מיום שנשלחה בדואר רשום, זולת אם הוכיח הנמען שלא קיבל את ההודעה או את ההזמנה מסיבות שאינן תלויות בו ולא עקב הימנעותו מלקבל".

14. משהוכח כי נשלח דואר רשום אף בהעדר אישור מסירה או אישור שאינו ממולא כדין, רואים אותו כמי שהגיע למענו תוך 15 יום מיום שנשלח (עפ"ת (ב"ש) 47513-02-17 **בולנדי נ' מדינת ישראל**, מיום 21.5.17, עפ"ת (חי') 67571-03-18, **אפשטיין נ' מדינת ישראל**, מיום 25.4.18, רע"פ 106/15 **עו"ד קריב נ' מדינת ישראל**, מיום 20.1.15).

גם בעפ"ת 62391-02-19 **סויטי נ' מדינת ישראל** מיום 16.5.2019 (לא פורסם) קבע כב' השופט כדורי כי לשם ביסוס חזקת המסירה, די למאשימה להראות שההזמנה לדין נשלחה לנמען ההזמנה בדואר רשום.

דהיינו אם הוכיחה המשיבה, כי שלחה את ההודעה בדואר רשום כדין חזקה שההודעה נשלחה כדין ועל המבקש מוטל הנטל להפריך חזקה זו.

15. על-פי אישורי המסירה, שצורפו לתגובת המשיבה, ההזמנה לדין נשלחה למבקש פעמיים, באמצעות דואר רשום לכתובתו הרשומה של המבקש "סאלח אל-דין 0 ת"ד 55088". חרף ההודעה, דבר הדואר לא נדרש על ידי המבקש והוחזר לשולח בציון "לא נדרש".

16. אם דבר הדואר "לא נדרש" על ידי המבקש דהיינו, ההודעה לסור לסניף הדואר ליטול את דבר הדואר נשלחה לכתובתו של המבקש אך הוא לא ניגש לקבלה, ייחשב המבקש כמי שההודעה הומצאה לו כדין ועליו הנטל להוכיח כי לא קבל את דבר הדואר מסיבות שאינן תלויות בו. (עפ"ת (חי') 20229-12-17 **חזן נ' מדינת ישראל**, מיום 2.1.18, רע"פ 3698/17 **יוספוב נ' מדינת ישראל**, מיום 7.5.17).

17. טענתו הכללית של המבקש לפיה לא קיבל לידי את ההזמנה לדין נטענה בעלמא ללא ראיות או אסמכתאות ועל כן אינה עומדת בנטל ההוכחה הדרוש להוכיח כי הוא לא קיבל את דבר הדואר מסיבות שאינן תלויות בו. סתירתה של חזקה המסירה טעונה ראיה ותימוכין ולא תיעשה על-ידי העלאת טענה בעלמא כי המבקש לא קיבל את דבר הדואר לידי (1771/19 **ליאור עבודי נ' מדינת ישראל** מיום 11.7.2019, רע"פ 8427/17 **מדינת ישראל נ' אמנון סאלם**, 25.3.2018). לא זו אף זו, המבקש לא הסביר באיזו דרך הגיע אליו פסק הדין מושא בקשה זו.

18. בנסיבות אלה אני קובעת כי ההזמנה לדין נמסרה למבקש כדין ולא הוכחה סיבה מוצדקת לאי התייצבותו בדין.

חשש לעיוות דין

19. גם במצב בו לא קיימת סיבה מוצדקת לאי התייצבותו של המבקש ניתן לבטל את פסק הדין שניתן בהיעדרו ובלבד שהדבר דרוש לשם מניעת עיוות דין (רע"פ 6165/17 **סעדא נ' מדינת ישראל** (24.4.2018)).

20. ככלל, ביטול פסק דין שניתן בהיעדרו של נאשם בשל החשש לעיוות דינו יעשה לאחר שהצביע על שיקולים כבדי משקל העשויים להביא לשינוי תוצאות פסק דינו (רע"פ 1911/18 **עמיד גיש נגד מדינת ישראל** מיום 27.5.2018).

אחר נהג ברכב

21. המבקש טען כי במועד ביצוע העבירה הרכב לא היה ברשותו שכן הוא נמכר לאחר אשר נהג ברכב.

ההלכה היא כי עילת אחר נהג ברכב אינה מהווה עיוות דין המצדיקה הארכת המועד להישפט.

ברע"פ 7709/13 **שמעון סאסי נ' מדינת ישראל** מיום 28.11.13 קבע בית המשפט העליון כי:

"...טענתו לפיה הוא עצמו לא נהג ברכב, איננה מבססת חשש לעיוות דין כלפיו".

וכן ברע"פ 7018/14 **מיכאל טיטלבאום נ' מדינת ישראל** מיום 30.10.2014 נקבע כי:

"גם טענתו של המבקש, לפיה ההארכה נדרשת לשם הסבת הדו"חות על שמם של נהגים אחרים שהשתמשו ברכב, אין בכוחה להועיל למבקש, בנסיבות העניין (ראו: רע"פ 1446/14 ריאד נ' מדינת ישראל (26.3.2014); רע"פ 9580/11 יוסף נ' מדינת ישראל (27.12.2011))."

22. טענה זו נבחנה מספר רב של פעמים גם בבית המשפט המחוזי אשר קבע בהחלטותיו כי טענת "אחר נהג ברכב" אינה מבססת חשש לעיוות דין וכי ואין לראות בטענה זו כ"נימוק מיוחד", בהתאם לסעיף 230 לחסד"פ או כטענה שמקימה חשש לעיוות דין אם לא יוארך המועד להישפט (עפ"ת 42642-12-17 **שאול שלום נ' מדינת ישראל** מיום 1.4.2018 (להלן: "**עניין שאול שלום**"), עפ"ת 45391-01-19 **גיא כהן נ' מדינת ישראל** מיום 31.3.2019, עפ"ת 45005-06-18 **הלל רוזנברג נ' מדינת ישראל** מיום 24.12.2018, עפ"ת 51304-09-16 **חי חיים אור גל נ' מדינת ישראל** מיום 3.11.2016).

23. גם במקרים בהם קיימת תשתית ראייתית מוצקה לפיה אדם אחר ביצע את העבירה ולא הנאשם עצמו, זאת בהסתמך על תצהירו של אחר המודה בנהיגה ברכב בזמן ביצוע העבירה שהינה ראייה מוצקה ובעלת משקל, אין קבלת הבקשה בדבר הארכת המועד להישפט מוצדקת (רע"פ 7839/08 **שמעון קורנפלד נ' מדינת ישראל** מיום 10.11.2008; רע"פ 9540/08 **עופר מוסברג נ' מדינת ישראל**, 8.1.2009; רע"פ 8927/07 **סעד אבו עסב נ' מדינת ישראל** מיום 29.1.2008, רע"פ 8626/14 **סמארה נ' מדינת ישראל** מיום 10.2.2015, רע"פ 2754/12 **ביסמוט נ' מדינת ישראל** מיום 19.4.2012, רע"פ 222/13 **מחמוד נ' מדינת ישראל** מיום 17.1.2013).

24. זאת ועוד, כפי שקבע בית המשפט המחוזי (כב' השופטת אריאלי) המדובר בטענת הגנה שכיחה ועל כן, אין מקום להכיר בה, שכן הכרה זו תביא לפתיחת פתח רחב ותפגע בשיקולי מדיניות הנוגעות בעילות ההליכים בבית המשפט לתעבורה (עניין **שאול שלום**).

על כן, גם אם הוכחה טענת המבקש כי הדו"ח ניתן במהלך שימושו של אחר, אין בכך משום עיוות דין המצדיק קבלת הבקשה.

25. טענת המבקש לפיה הרכב נמכר לאחר, אשר נהג בו ביום ביצוע העבירה נטענה בעלמא היא אינה נסמכת על אסמכתאות, או תצהיר של הנהג הנטען. משכך, טענה זו היא טענה קלושה אשר אינה מצביעה על פוטנציאל של ממש לשינוי התוצאה (השוו עפ"ת 46965-03-19 **איאל נ' מדינת ישראל** מיום 12.9.2019).

26. בהקשר זה יצוין כי תקנות 10 ו-13 לתעבורה התעבורה, תשכ"א - 1961 מחייבות את בעל הרכב להודיע על כל שינוי ובכלל זאת שינוי בעלות ומשכך אין למבקש אלא להלין על עצמו.

27. משכך, אני קובעת כי טענת המבקש לפיה אחר נהג ברכב ביום ובשעת ביצוע העבירה אינה מהווה עיוות דין המצדיק את הארכת המועד להישפט.

28. הפסילה שהוטלה על המבקש היא פסילת המינימום הקבועה לצד העבירה בה הורשע המבקש, והענישה הנלוות תואמת את חומרת העבירה ועברו התעבורתי, בנסיבות אלה אני סבורה כי מדובר בענישה מידתית וסבירה.
29. לפיכך אני קובעת כי אי ביטול פסק הדין לא יגרום לחשש לעיוות דין.
30. לנוכח האמור ומכוח עקרון סופיות הדיון הבקשה נדחית.

מזכירות תשלח ההחלטה לצדדים.

ניתנה היום, י"ז תמוז תשפ"א, 27 יוני 2021, בהעדר הצדדים.